

- CONCEPT -

Verslag vergadering Comité van Toezicht POP NL

dd. 23 juni 2017

Aanwezig

Vertegenwoordiging namens Economische Zaken:

- * Voorzitter de heer A. H. Gierveld (Ministerie van Economische zaken, directeur directie ELVV)
- * Mevrouw M.C. Remmers (Ministerie van Economische zaken, directie ELVV)
- * De heer M.M. van der Burg (RVO.nl)

Vertegenwoordiging van de provincies:

- * landsdeel Zuid: de heer F.J.M. Dieters, provincie Limburg
  - * landsdeel West: de heer J.C. Spapens, Zuid Holland, ter vervanging van de heer G.M. Biermann, provincie Noord Holland
  - * landsdeel Oost: mevrouw M. van den Berg, vervanger de heer A.J.H. Thijssen, provincie Gelderland
- Ambtelijke ondersteuning: mevrouw I.L.J.M. Bisschops, voorzitter TPO (provincie Limburg)

Overige leden

- Namens de natuur- en milieuorganisaties: mevr. E. Verbij, BoerenNatuur.nl
- Unie van Waterschappen (UvW): de heer P. de Vries, ter vervanging van de heer A. J. Vermuë
- Namens de Europese Commissie: mevrouw E. Bakker, mevrouw S. Osaer
- Vereniging Nederlandse Gemeenten: mevrouw H.B. Scheeringa

Namens het Regiebureau POP

Mevrouw J. Gooijer, Secretaris CvT POP / Mevrouw A.M.P. Nap, Adj. secretaris CvT POP.

Afwezig met kennisgeving:

- Landsdeel Noord: mevrouw A. Hijlkema, provincie Fryslân
- Namens de landbouworganisaties: Land- en Tuinbouw Organisatie LTO, de heer G.C.van 't Klooster
- Namens de sociale- en economische partners: het Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt (NAJK), mevrouw N.J. Both

Afwezigen hebben schriftelijke inbreng geleverd of punten meegegeven aan andere leden.

1. Opening

De heer Gierveld opent de vergadering. De heer Dieters is de nieuwe vertegenwoordiger van landsdeel Zuid, de heer Spapens vervangt de heer Biermann voor landsdeel West, de heer de Vries vervangt de heer Vermuë (UvW). Mevrouw Verbij is de heer Kooy opgevolgd als directeur bij BoerenNatuur. Een ieder wordt van harte welkom geheten.

2. Agenda en mededelingen

- * Bij agendapunt 8 wordt toegevoegd: audits en error rate. Agenda wordt verder ongewijzigd vastgesteld.
- * In september komen vertegenwoordigers van de Europese Commissie op bezoek in Nederland. Bezoek vooral ter kennismaking met de directeur van Directorate E, de heer Milochev en het afdelingshoofd van Unit E1, mevr. Luecke. Tijdens het tweedaagse bezoek vindt ook een netwerkdiner plaats, waar relevante actoren voor uitgenodigd zullen worden.
- * Vernieuwing GLB: Mevr. Remmers licht de stand van zaken toe. Vanuit NL is op 2 mei bij de Commissie een '5 pager' ingebracht met de standpunten. De demissionaire status van het kabinet is een hinderpaal. Aangesloten is bij al eerder met de Kamer gecommuniceerde standpunten. De nieuwe Kamer heeft gevraagd om een brief met ideeën over het GLB, die brief is op dit moment in voorbereiding.

Op 7 juli vindt er een door de Commissie georganiseerde bijeenkomst plaats, waar de uitkomsten van de consultatie worden besproken. Begin 2018 zullen de contouren van het nieuwe GLB duidelijk worden.

EZ en provincies hebben regelmatig overleg over de inbreng.

De heer Spapens benadrukt dat vooral het onderwerp vereenvoudiging aandacht vraagt. De huidige complexiteit remt aanvragers. Het is goed dat er al in het kader van het huidige programma discussies over gaande zijn in het RDC. De vereenvoudigingsvoorstellen worden dan ook van harte gesteund. Mevr. Bakker geeft aan dat vereenvoudiging zeker een aandachtspunt is. Op dit moment wordt vereenvoudiging voor het huidige programma verkregen door de wijzigingen die de Omnibusregelgeving met zich brengt. 1 juli start daarover de triloog, hopelijk dat de aanpassingen per 1-1-2018 van kracht zullen zijn.

Vanuit de Cie zelf zijn drie prioriteiten voor het nieuwe GLB benoemd 1/ slimme en veerkrachtige landbouw 2/ duurzaamheid en 3/ versterking van het rurale netwerk.

3. Verslag vorige CvT-vergadering

Verslag bijeenkomst 9 december 2016

Geen op- of aanmerkingen. Verslag vastgesteld

Naar aanleiding van:

Mevr. van den Berg vraagt naar de stand van zaken rond de gesignaleerde uitdagingen met betrekking tot de uitvoeringspraktijk en ICT. De heer van der Burg geeft aan dat zowel de nieuwe samenwerkingsvorm tussen provincies en betaalorgaan, als de ontwikkelingen ten aanzien van de ICT, uitdagende trajecten zijn. De samenwerking verloopt inmiddels beduidend beter. Ten aanzien van de ICT zijn en worden korte termijn aanpassingen gerealiseerd en lopen er optimalisatie-trajecten voor de langere termijn vraagstukken. Naar aanleiding van een vraag van mevr. Scheeringa, in hoeverre er vertraging is opgetreden, geeft de heer van der Burg aan dat voorheen wettelijke beslistermijnen niet altijd gehaald werden, maar inmiddels is de situatie op orde. Verzoeken om betalingen zijn er beperkt geweest en die verzoeken zijn afgehandeld.

4. Stand van zaken POP3 algemeen

Mevr. Gooijer licht de voorliggende stukken kort toe. Vanuit de NAJK en LTO zijn enkele opmerkingen ontvangen.

4.1 Algemeen inclusief Water

Voor water is een adviesgroep Water ingericht. Op 6 juli zal een grote Waterdag plaatsvinden, waar alle betrokken partijen voor uitgenodigd zullen worden.

4.2 EU-kijkdagen: ter informatie.

4.3 Evaluatie Handboek selectiecriteria

Mevr. Osaer benadrukt het belang van de selectiecriteria, die gericht zijn op het selecteren van de beste projecten. De werkbaarheid en toepasbaarheid zijn van groot belang. Aanpassing van selectiecriteria gericht op verbetering zijn, in afstemming met het CvT, mogelijk. Het gebruiken van een geografisch selectie criterium is een goede mogelijkheid die al gebruikt wordt bij de niet productieve investeringen en ook voor andere onderdelen – mits niet al enig criterium – gebruikt kan worden. Mevr. van den Berg geeft aan dat de ervaringen van Gelderland met het gebruik van het Handboek positief zijn: het systeem werkt. De aanpassing op het onderdeel ruilverkaveling / bedrijfsverplaatsing wordt gesteund. De heer de Vries verzoekt om het betrekken van de Unie, indien bij de verdere uitwerking van begrippen ook maatregelen betrokken zijn waar waterprojecten onder kunnen vallen. LTO heeft het belang van verbetering van de agrarische structuur en toegankelijkheid van de maatregel benadrukt.

Het CvT concludeert dat het huidige Handboek voldoet en dat terughoudend moet worden omgegaan met aanpassingen. De voorgestelde uitbreiding voor wat betreft het gebruik van het geografisch selectie criterium met een 'value for money' criterium is akkoord. Voorgestelde concretisering van begrippen is akkoord.

4.4 Notificatie

Stuk is ter informatie voorgelegd, inhoudelijke discussies zullen bij verdere uitwerking gevoerd worden. Mevr. Osaer geeft aan dat informele consultaties, ook van onderdelen van de notificatie, vóór formele indiening bij de Commissie van groot belang zijn voor een soepel lopend proces. Voor bijvoorbeeld de aanpassing Agrarisch Natuurbeheer zijn er al informele contacten geweest. Dat het onderdeel, inzake de ex ante conditionaliteit 5.1, inzake energie efficiency uit het programma verwijderd kan worden, is een goede ontwikkeling.

Voor wat betreft het onderdeel 'aanpassing prestatieraamwerk' en het eventueel invoegen van stepping stones (zie agendapunt 5), geeft mevr. Bakker aan dat het prestatieraamwerk gecorrigeerd kan worden indien bij het indienen van het programma van onjuiste veronderstellingen is uitgegaan. De Commissie beziet of het mogelijk is de werkwijze aan te passen, zodanig dat niet alleen afgeronde projecten mee kunnen tellen voor het prestatieraamwerk, maar ook projecten die al een bepaald niveau behaald hebben. Streven is een eventuele aanpassing al in 2018 in te laten gaan. De heer van der Burg merkt op dat de werkbaarheid een belangrijk aandachtspunt is: indien bijvoorbeeld tussentijdse rapportages noodzakelijk zijn, lijkt de werkbaarheid beperkt. De heer Spapens merkt op dat het noodzakelijk is dat er tijdig duidelijkheid komt, zodat geanticipeerd kan worden. Mevr. Bakker wijst op een brief van de Commissie waarin wordt aangekondigd dat er een wijziging in voorbereiding is. Per fonds zal moeten worden bezien wat de concrete gevolgen van de voorgestelde wijzigingen zijn. Het Regiebureau POP zal over de brief informeel contact hebben met de Commissie. Mevr. Osaer adviseert, om te voorkomen dat Nederland in de problemen raakt, toch vast stepping stones in het programma in te voeren.

De heer Gierveld concludeert dat het goed zou zijn als de Commissie in de volgende vergadering van het CvT een toelichting geeft op de ontwikkelingen.

5. Stand van zaken POP3 Financieel

Mevr. Gooijer licht het voorliggende stuk toe. LTO en NAJK hebben benadrukt dat het van belang is dat alle partijen gezamenlijk er de schouders onder blijven zetten om de doelen te behalen. De heer Gierveld beaamt dat het snel aangaan van verplichtingen en het komen tot daadwerkelijke uitgaven voor alle partijen een aandachtspunt is.

Mevr. Bakker geeft aan dat ook vanuit de Commissie de noodzaak tot het bespoedigen van openstellingen en betalingen benadrukt wordt. Voor eind 2017 is er geen sprake van dreiging van decommitting, maar er zal in 2018 nog een hoop tot stand gebracht moeten worden. De tabel op blz. 2 is heel informatief. Indien mogelijk zou het verhelderend zijn als de tabel voortaan tot op submaatregel niveau uitgesplitst wordt. Ook zou inzicht krijgen in de fysieke resultaten (voortgang op de indicatoren) behulpzaam zijn bij het volgen van de ontwikkelingen. Mevr. Gooijer stelt voor dat het Regiebureau POP, in afstemming met de Commissie, naar een goede en uitvoerbare vorm zoekt. De heer Gierveld concludeert dat in overleg met de Commissie zal worden bezien wat wenselijk en haalbaar is. In het volgende CvT wordt het resultaat daarvan ingebracht.

6. Monitoring en evaluatie

In het kader van dit onderdeel van de vergadering zijn er twee stukken ter accordering van verzending voorgelegd, te weten het Jaarverslag over de uitvoering 2016 en het Rapport ESI-fondsen. Voor het rapport ESI-fondsen geldt dat het rapport aan alle van toepassing zijnde CvT's voorgelegd wordt en ieder CvT moet de voor dat CvT relevante onderdelen van het rapport accorderen. Tot slot is ter informatie ook het rapport over de evaluatie van Maatregel 16 meegezonden.

6.1 Jaarverslag over de uitvoering 2016

De heer van der Burg geeft complimenten voor het Jaarverslag. Mevr. Osaer schetst kort de procedure die gevolgd zal worden. Inhoudelijk zijn er opmerkingen doorgegeven aan het Regiebureau. Mevr. Gooijer geeft aan dat komende week de door de Commissie gemaakte opmerkingen verwerkt worden. Mevr. Scheeringa merkt op dat het opvallend is dat er in het Jaarverslag over 2016 toch ook informatie over 2017 gegeven wordt. Is dat wel toegestaan? Mevr. Gooijer geeft aan dat die keus gemaakt is om de inzichtelijkheid van de voortgang te vergroten. Mevr. Bakker geeft aan dat het van belang is een goed beeld te krijgen, het Jaarverslag kan daarom ook informatie bevatten die tot mei 2017 loopt.

Conclusie: Het CvT stemt in met het aanpassen van het Jaarverslag, naar aanleiding van gemaakte opmerkingen, en indienen van het Jaarverslag bij de Commissie.

6.2 Verslag ESI-fondsen

Mevr. Osaer meldt dat dit rapport valt onder de verantwoordelijkheid van DG Regio. Het rapport dient uiterlijk 31-8 ingediend te zijn. Indien de Commissie opmerkingen heeft op de voorliggende teksten, worden die informeel aan het Regiebureau doorgegeven. De heer van der Burg merkt op dat met het oog op het nieuwe GLB de samenhang tussen de fondsen een aandachtspunt blijft. Vraag is hoe die samenhang verder versterkt kan worden.

Conclusie: Het CvT stemt in met het onderdeel POP in het voorliggende verslag. Mogelijk dat er vanuit de Commissie nog enkele opmerkingen gemaakt zullen worden die door het Regiebureau ingebracht worden bij de schrijfgroep van het rapport.

6.3 Maatregel 16

Over het rapport is 15 juni een bijeenkomst geweest, waarin de bevindingen en aanbevelingen zijn besproken. De aanbevelingen worden door de provincies en andere betrokkenen opgepakt. Na de zomer wordt opnieuw een bijeenkomst georganiseerd en wordt de voortgang van de aanbevelingen gezien. Mevr. van den Berg geeft aan dat maatregel 16 in Gelderland zeer positief is ontvangen. Innovatie is een zeer belangrijk onderwerp en de huidige maatregel geeft mogelijkheden om zowel zeer conceptuele innovaties als specifieke innovaties te ondersteunen, die op niveau van een specifieke bedrijfstak van belang zijn.

Mevr. Osaer merkt op dat tussentijdse evaluaties door de Commissie zeer op prijs gesteld worden. Het is van belang dat maatregelen tussentijds bijgestuurd kunnen worden indien nodig. Het is dan ook goed dat dit onderzoek gedaan is. Wat opvalt is dat het 'slagingspercentage' bij deze maatregel relatief laag lijkt (tabel bij agendapunt 5). Het zou inzicht geven indien ook duidelijk zou worden welk deel van de projecten wordt afgewezen vanwege overschrijding van het beschikbare budget. De heer van der Burg geeft aan dat de resultaten van het onderzoek en de aanbevelingen herkenbaar zijn. Veel punten zijn al opgepakt en soms al opgelost. Enkele punten spelen ook bij andere maatregelen.

Conclusie: Het CvT neemt kennis van de evaluatie. De voortgang na de zomer zal worden gezien.

7. Jaarverslag Regiebureau POP 2016

Mevr. Gooijer licht het voorliggende stuk toe. Het Jaarverslag volgt de opzet van het Werkplan en is daarom dit jaar wat anders vormgegeven: zakelijker en meer gericht op resultaten.

De heer Spapens spreekt zijn waardering uit voor het Jaarverslag en de werkzaamheden die het Regiebureau POP verricht. De samenwerking is in de afgelopen periode verbeterd, er is meer duidelijkheid en efficiency in besluitvorming gekomen. Verschillende leden van het CvT sluiten zich hier bij aan. Mevr. Scheeringa merkt op dat het aantal afkortingen in het Jaarverslag de leesbaarheid niet ten goede komt. Een lijst met uitleg van de afkortingen zou plezierig zijn.

Conclusie: het CvT stelt het Jaarverslag vast.

8. Rondvraag

Mevr. Osaer geeft aan dat het foutenpercentage bij de uitvoering van het POP ('error rate') ook over 2016 té hoog was, waardoor Nederland onder verscherpt toezicht van de Commissie staat. Op korte termijn zal Nederland een brief ontvangen met het verzoek het plan van aanpak ter vermindering van de error rate te updaten. Mevr. Gooijer geeft aan dat de verschillende tekortkomingen die bij audits zijn geconstateerd inmiddels zijn opgepakt. Naar aanleiding van de brief met het verzoek om een update van het actieplan zal een en ander gerapporteerd worden. Mevr. Nap merkt op dat er relatief véél POP-programma's onder verscherpt toezicht van de Commissie staan. Mevr. Bakker meldt dat wordt gezien of resultaatgericht werken een oplossing kan zijn. De heer Gierveld merkt op dat de huidige werkwijze 'experimenteren' lastig maakt, terwijl het zoeken van rek en ruimte essentieel is voor de vernieuwingen die noodzakelijk zijn.

Mevr. Bakker bedankt mevr. van den Berg voor het inbrengen van concrete voorbeelden in de vergadering. Daarmee ontstaat er een duidelijker beeld waar het POP-geld aan besteed wordt.

9. Sluiting

De heer Gierveld bedankt alle aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering.

#####